

INTERVJU **MADLENA CEPTER**: Devojka iz mladosti danas je deo mene

Ulaganje u mlade talente

Stipendirate mlade talente, finansirate projekte... Vidite li rezultate ulaganja ili je bilo i izneverenih očekivanja?

- Ulaganje u mlade talente, u sport i razne zamisli kreativnih ljudi, ne obećava siguran uspeh. Nastojim da pružim ruku onima koji bi da ostvare svoj san, pod uslovom da imaju izvesne predispozicije, neki kvalitet, i da je pred njima mogućna uspešna budućnost. To je kao u rulet-u kad se nadate da će vaš broj doneti dobitak. Morate verovati u ambicioznu mladost, u one i maštaju i rade na sebi. Kineska poslovica veli: "Neizvesna budućnost odgovor će ti dati". Pomažem, bez računice i očekivanja. Ali, verujući da to uvek ima smisla. Mnogo puta mi se vratilo punim pogotkom.

Pratite nas i putem iOS i android aplikacije

KRUNA dosadašnjeg rada **Madlene Cepter** odnedavno je njen legat na čak šest hiljada kvadrata: na Dedinju je otvorena Palata umetnosti "Madlena" u kojoj

će se održavati kamerni koncerti i predstave, filmske projekcije, ali će to, pre svega, biti mesto "okupljanja" svega onoga što je širok svetski sa suprugom Filipom tokom života i karijere sakupljala.

Foto: Zoran Škrbić

Pred Beograđanima je zdanje u kojem je, kako kaže, izložila rezultate svoje dugogodišnje kolezionarske strasti. Time je bračni par **Cepter**, kao najveće mecene savremenog doba, dodao još jednu "ciglu u zidu" srpskoj kulturi. Šta u ovoj bogatoj zbirci za nju ima posebnu emotivnu vrednost?

Podigli ste prvo (i jedinu privatno) opersko zdanje u Evropi, Muzej "Cepter", aukcijsku ("Madlart") i izdavačku kuću **Zepter Book World**...

- Zaboravili ste da pomenete Galeriju **Cepter** i naš Kreativni studio za vizuelni dizajn i produkciju, kao i niz nagrada koje moj supružnik sponzorišemo: "Žensko pero", Dobričin prsten, kao i dve prestižne internacionalne nagrade - Prix Litteraire European **Madlena Zepter** (za književnost) i **Zepter International Award Artzept** za visoki dojem u dizajnu i primenjenoj umetnosti. Kao što vidite, mnogo posla, mnogo odgovornosti i nesanice. Zašto sve to činim? Zato što me goni unutarnji imperativ, želja da pomognem srpskoj kulturi našim umetnicima, da ostavim neki trag iza sebe. A da li sam pomisljala da odustanem? Jesam, ali samo nakratko. Ono što me ga jače je od sumnje i umora. Citiraču Dejvida Rokfelera: "Savest mi nalaže da zarađeni novac namenim dobru bližnjih".

"Bio bi mi potreban razmak od sto leta da saznam kakvim sam strahotama savremenik bio", kaže vaš omiljeni pesnik Rade Drainović. Koja je najveća "strahota" našeg doba?

- Crne misli nas pritiskaju odasvud. Razume se da je sada najveća strahota rat u Ukrajini, stradanje miliona ljudi, uz pretnju širenju ratnog požara. Čini se da zauvek nestaju viševekovne tradicionalne vrednosti i da je na pomolu neizvesnost nekog novog nepoznatog sveta. Gubi se moralna, humanistička suština postojanja, u ime nasilja i egoističnih interesa. No, ja hoću da verujem da razum spasiti čovečanstvo, da odgovorni ljudi neće pristati na razaranja i pomor. Čemu inače sve kulturne tekovine čovečanstva?

Može li, zaista, lepota spasiti svet u kome je, uprkos tehnološkom napretku, sve manje lepote?

- Kad se kaže "lepota" u toj misli je simbolika svega dobrog, plemenitog, prosvetiteljskog, čovekoljubivog, onoga što su stvarale generacije i generacije minulih epoha. Moralna zasnovanost Šekspirovog opusa, altruizam Viktora Igoa i bezbrojnih drugih pisaca pesnika, velelepne katedrale i mnoštvo predivnih arhitektonskih spomenika, muzika Betovena, Mocarta, Baha, Verdija, likovna dela Da Vinčija, Mikelanđela, Rubensa - zalog su opstanka i produženja života. Samo bi samoubilačka sumanutost, mizantropija, mogla da poništi sve ono što čini ljudski rod. Tehnološki napredak će sebe odvesti u čorsokak, ljudski um će morati da ga usmeri progresu i humanim funkcijama. Sadašnja haotična ekspanzija elektronike je prolazna faza, koja će biti zauzdana zarad širih i trajnih interesa. Ono što ostaje je lepota, čežnja da se lepota dodirne i doživi. To je nešto večno, nepromenljivo.

Foto: Zoran Škrbić

Rođeni ste u braku Srpskinje i Slovenca. Koje ste osobine, načela, pa i mentalitetske odlike nasledili od roditelja?

- Oboje su mi ulili osjetljivost prema nevoljama ljudi, solidarnost i spremnost da pomognem onima koji su u nevolji. U našoj kući vladali su sloga, ljubav, razumevanje. Skromnost i tolerancija. Klasična pedagogija kaže da je roditeljski primer jedino pravo vaspitanje. Dakle, ne priče, ubedivanja, moralne pridike, već način života i poimanja roditelja, njihova dela. Ne znam ko je od mojih roditelja više uticao na mene u jednom ili drugom smislu. Oboje su me učili da poštujem sve ljudе, nacije i vere, da razlikujem dobro i zlo. Usmeravali su me prema knjizi, muzici, filmu, pozorištu. Od majke sam verovatno nasledila sklonost ka traganju za lepotom, jer ona bila modni kreator, a od oca sam poprimila slovenačku preciznost, odgovornost, radinost, optimizam.

U jednom intervjuu izjavili ste da niste uvek bili ono što ste danas. Šta vas je gradilo i menjalo, kakva iskustva i saznanja?

- Život me je vodio kroz mnoge zemlje u kojima sam sticala različita iskustva, bogatila svoj duh. Devojka iz poratnog Beograda, opterećenog svakojakom oskudicom, a željna znanja, puna volje da uči i otkriva, da gradi svoj sopstveni smisao, sreće čoveka svog života s kojim je vezuju mnoge zajedničke osobine i interesovanja, gotovo isti etički pogled na život. Zajedno smo počeli od nule, borili se, tragali za uspehom, padali i uzdizali se, osvajali prostor za svoje ideje i proizvode. Mlada Beograđanka postajala je sve građanka sveta koja ne priznaje granice. Prekalila sam se u toj borbi, poprimila mnogo snage. Naučila da poštenje, pravednost, istina, u sudaru sa suprotnim valerima, ipak pobedjuju. I naravno, upornost, vera u sebe. Ali, nikada nisam napustila u sebi onu devojku iz mladosti, koja ume da voli i razume svoje drugove, kolege, susede, svoju zemlju.

Rodni Beograd nazivate "okrutnim ljubavnikom" zato što uvek traži nove žrtve. Da li ste se nekada u njega razočarali, a ako jeste li ste mu oprostili?

- Ako postoji prava ljubav, onda se sve prašta. Ne mogu reći da me je Beograd razočarao, omalovažio ili uvredio. Ništa od toga. U dajem Beogradu sve što mogu da mu dam i ništa ne očekujem zauzvrat. Poklonila sam mu i Palatu umetnosti sa bogatim sadržajima, uloživši mnogo energije, emocija, finansijskih sredstava. Naša ljubav je, dakle, iskrena i duboka, kadra da izdrži sve izazove. Taj "okrutni ljubavnik", međutim, kao da ne oseća dovoljno moju vernost. Građani Beograda uveliko su prihvatali sve kulturne institucije koje sam pokrenula, ali ono što se zove establišment ostaje na izvesnoj distanci.

Ako je tačna izreka nomen est omen, jeste li zaista "čvrsti kao kula"? Šta smatrate svojom najvećom snagom, a šta slabošću?

- Ti koji tvrde da su "čvrsti kao kula" često su veoma ranjivi i podložni padu. Ja sam zaista očvrsla kroz dugogodišnje rvanje sa životnim problemima, trudeći se da sve oko mene bude u redu i na broju. Naravno, to plačam nervima, svojim unutarnjim stanjem

<https://www.novosti.rs/kultura/vesti/1196952/inter...>

3 / 3

sam ipak žena, osetljiva i osećajna. Moja snaga je u uverenju da činim ono što je dobro i korisno, u upornosti da ostvarim cilj. A n slabost - spremnost na popuštanje i kompromis, predaja pred ljudskom nevoljom.

Ulaganje u mlade talente

Stipendirate mlade talente, finansirate projekte... Vidite li rezultate ulaganja ili je bilo i izneverenih očekivanja?

- Ulaganje u mlade talente, u sport i razne zamisli kreativnih ljudi, ne obećava siguran uspeh. Nastojim da pružim ruku onima koji da ostvare svoj san, pod uslovom da imaju izvesne predispozicije, neki kvalitet, i da je pred njima mogućna uspešna budućnost. " je kao u ruletu kad se nadate da će vaš broj doneti dobitak. Morate verovati u ambicioznu mladost, u one koji maštaju i rade na se Kineska poslovica veli: "Neizvesna budućnost odgovor će ti dati". Pomažem, bez računice i očekivanja. Ali, verujući da to uvek im smisla. Mnogo puta mi se to vratilo punim pogotkom.